

NOVÁ DAŇ Z REZERV PŘIPRAVÍ POJIŠŤOVNY O CELOROČNÍ ZISK

POSLANCI ZAČNOU ŘEŠIT NÁVRH, KTERÝ HROZÍ ZDRAŽENÍM POJISTEK I ODCHODEM NĚKTERÝCH POJIŠŤOVEN Z ČESKA.

Alžběta Vejvodová
alzbeta.vejvodova@economia.cz

Zatímco v plánovaném sektorovém zdanění bank vláda ještě jasno nemá, minulý týden předložila poslancům návrh na zdanění rezerv pojišťoven. V letech 2021 a 2022 by měl státnímu rozpočtu vynesť 10,5 miliardy korun. To je zhruba stejná částka, jakou české pojišťovny dohromady vydělaly za celý předloňský rok. Návrh je součástí daňového balíčku, který chystá ministryně financí Alena Schillerová (za ANO) pro zvyšování příjmů státu.

Povinnost tvořit rezervy ukládají pojišťovnám evropská pravidla pro udržení stability i české účetní předpisy. Dosud ale rezervy zdanění nepodléhaly, teď by stát uvalil devatenáctiprocentní daň na rozdíl mezi jejich skutečnou výší a minimem nařízeným evropskou směrnicí. Do rezerv si pojišťovny mohly ukládat část provozního zisku a tím si snížit základ pro výpočet daně z příjmů. Z té státu odvádějí dvě až tři miliardy korun ročně.

Vládní plán se pojišťovnám nelíbí. „Je nedomyšlený. Dopadne více na ty společnosti, které byly v minulosti obezřetnější,“ upozorňuje bývalý generální ředitel ČSOB Pojišťovny Vladimír Bezděk.

Návrh podle něj odčerpá z pojišťoven kapitál nutný pro zajištění jejich stability. Rezervy si tvoří na krytí budoucích pojistných událostí. Výsledkem by mohlo být zdražení pojistek. „Nejrychleji by tyto dopady mohly přijít v oblasti povinného ručení, kde jsou už dnes pojišťovny ve ztrátě,“ míní Bezděk.

„Může to vést k odchodu některých pojišťoven z trhu,“ varuje partner poradenské společnosti Deloitte a expert na pojistný trh Karel Veselý.

Právníkům i pojišťovnám vadí, že se návrh týká rezerv vytvořených v minulosti. „Pojišťovny by musely velkou část svých rezerv, které tvořily od roku 1994, rozpustit pro daňové účely do zdanitelných výnosů,“ upozorňuje advokát Josef Žaloudek z právní kanceláře Havel & Partners.

Právě kvůli zasažení dřívějších rezerv by návrh mohl narazit. „Ústavní soud už jednou podobné ustanovení zrušil, v roce 2010. Tehdy se to týkalo jednorázové padesátiprocentní daně na státní podporu stavebního spoření,“ říká Žaloudekův kolega z Havel & Partners a specialista na ústavní právo Martin Kopa.

Nynější návrh podle něj vláda uspěla. Nezpracovala k němu ani hodnocení dopadů zkráceně nazývané RIA. To návrhu vytkla i Hospodářská komora.

Hodnocení dopadů ministerstvo financí v minulosti zpracovalo k řadě jiných návrhů týkajících se pojišťoven. Předloni například k zákonu o distribuci pojištění a zajištění, který řešil, kdo a za jakých podmínek může nabízet pojištění a jak mají vypadat dokumenty, jež klientům před uzavřením pojistky předkládá. Hodnocení nechybělo ani u návrhu zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí z roku 2012, který pro zprostředkovatele zaváděl povinné zkoušky.

Teď ale ministerstvo, které balíček daňových změn připravilo, tvrdí, že hodnocení dopadů není potřeba. Uvádí, že se hodnocení používá hlavně tehdy, kdy stát

Vybereme více peněz
Ministryně financí Alena Schillerová chystá daňové změny za miliardy.
Foto: ČTK

zvažuje více variant regulace. U změn, jako je tato, se ale podle ministerstva nedělá. „V těchto případech postrádá svůj hlavní účel,“ vysvětlila chybějící hodnocení dopadů Anna Fuksová z oddělení komunikace ministerstva financí. Navzdory výtkám ho už ministerstvo k návrhu doplnit neplánuje.

To je ale podle daňových poradců chyba. „V případě tak velké změny, která má zásadní dopad na hospodaření pojišťoven, by hodnocení bylo více než žádoucí,“ reagovala na rozhodnutí ministerstva Tereza Gebauer, manažerka daňového oddělení Deloitte.

Sporný je i celkový přínos zákona pro státní rozpočet. „Jednorázové zdanění ohrožuje výběr daní v budoucnu, v podstatě dochází ke zdanění budoucích zisků už nyní,“ upozorňuje Gebauer. Když se totiž ukáže, že pojišťovny vytvořily rezervy vyšší, než kolik nakonec potřebovaly na odškodnění klientů, přebytek promítnou do zisku. Z toho pak státu i podle nyní platných pravidel zaplatí daň.

Pokud zákonodárci nová pravidla schválí, mohlo by to pojišťovny vést také k tomu, že část peněz, které nyní dávají do rezerv, raději vyplatí na dividendách svým matkám v zahraničí. Dividendy vyplacené mezi dceřinou a mateřskou společností jsou za určitých okolností od daně osvobozené. „Mezi základní podmínky osvobození patří, že matka drží v dceřiné společnosti alespoň desetiprocentní podíl po dobu alespoň 12 měsíců,“ dodává Žaloudek.

Navzdory těmto úskalím se návrh na zdanění rezerv neobjevuje v Česku poprvé. „Naposledy jsem to řešil s Miroslavem Kalouskem během velké hospodářské krize. Nakonec ministerstvo financí vždycky dospělo k závěru, že to není šťastný způsob daňového odvodu,“ připomíná Miroslav Singer, bývalý guvernér České národní banky a nyní předseda dozorčí rady České pojišťovny. Doufá přitom, že k podobnému závěru jako někdejší ministr financí z TOP 09 dospějí poslanci i teď.

BOTA JMÉNEM NEYMAR PRODANÁ PACHATELEM VE ZLÉ VÍŘE

Kateřina Trzaska
právníčka bpv Braun Partners

Představte si, že jste známý brazilský fotbalista Neymar. Od roku 2009 reprezentujete svoji zemi, v roce 2012 dosáhnete v jejím dresu na stříbrnou medaili z olympijských her, o čtyři roky později dokonce na zlato. S Barcelonou jste vítězem prestižní klubové Ligy mistrů. Když pak v roce 2017 odcházíte do Paris Saint-Germain, jde o nejdražší přestup v historii. Jste sportovní celebrita a přetahují se o vás velké firmy, abyste účinkoval v jejich reklamní kampani. Když někdo zmíní jméno Neymar, všichni hned vědí, o koho jde.

A teď si představte, že někdo přihlásí ochrannou známku Neymar, chce jí dát na své výrobky a parazitovat tak na vaší pověsti. To by se vám asi moc nelíbilo. Stejně uvažoval i fotbalista Neymar.

Na jeho jméno chtěl vydělat jeden španělský občan, když si v roce 2012 nechal zaregistrovat ochrannou známku Neymar pro oblečení, boty a pokrývky hlavy. Evropský úřad průmyslového vlastnictví známku bez problémů zapsal. O čtyři roky později si fotbalista Neymar této unijní známky všiml a rozhodl se, že ji nechá zneplatnit. Považoval ji za zásah do svých osobnostních práv.

“Tribunál Evropské unie především neuznal tvrzení přihlašovatele známky, který se dušoval, že v době podání přihlášky nikdo v Evropě fotbalistu Neymara neznal.”

Evropský úřad průmyslového vlastnictví dal Neymarovi za pravdu a známku po několikakolovém řízení prohlásil za neplatnou. Dospěl k závěru, že Španěl, který si ji zaregistroval, nejednal v dobré víře. Podle úřadu věděl, že se známka shoduje se jménem brazilského fotbalisty.

S takovým závěrem ale Španěl nesouhlasil a podal proti rozhodnutí evropského úřadu žalobu k Tribunálu Evropské unie, tedy druhému nejvyššímu soudu v unii. I ten ale nakonec rozhodnutí úřadu letos v květnu potvrdil.

Tribunál především neuznal tvrzení přihlašovatele známky, který se dušoval, že v době podání přihlášky nikdo v Evropě fotbalistu Neymara neznal. Soudci si dali práci a přihlašovatel vyložili, jak Neymar v Evropě ke slávě došel.

Připomněli, že slavným se pro evropské fanoušky stal ještě v době, kdy hrával za brazilský Santos. Fandové ve Španělsku nebo Velké Británii ho znali už tehdy, kdy se jeho přestup do Barcelony teprve chystal. To bylo v roce 2012, tedy v době podání přihlášky na známku Neymar.

Přihlašovatel před tribunálem přitížilo navíc i to, že společně s ochrannou známkou Neymar podal ještě jednu přihlášku, tentokrát pro sousloví „Iker Casillas“. To se shoduje se jménem dalšího výjimečného fotbalisty – dlouholetého brankáře španělské

reprezentace, Realu Madrid a FC Porto. Ten je mistrem světa, trojnásobným vítězem Ligy mistrů a pětinásobným šampionem Španělska. Další dvě přihlášky na jeho jméno následovaly později.

Náhoda? Rozhodně ne, konstatoval soud a postup přihlašovatele vyhodnotil jako jednání „ve zlé víře“. Podle soudu moc dobře věděl, kdo Neymar je, a chtěl propagovat své zboží na základě jeho popularity, která mohla ještě stoupat.

Právo na ochranu osobnosti, o které se brazilský fotbalista Neymar při své obraně u soudu opřel, je zakotveno v Listině základních práv a svobod. Ta je základem ústavního pořádku vyspělých zemí, včetně Česka. Podle listiny má každý právo na zachování své lidské důstojnosti, osobní cti, dobré pověsti a na ochranu svého jména. V Česku chrání jméno také občanský zákoník. Na základě toho se může každý člověk dovolat ochrany svého jména u civilního soudu.

Právo na ochranu osobnosti se může promítat i do průmyslových práv, pod která řadíme i práva z ochranných známek. Ta chrání nejen jméno konkrétního člověka, ale také název firmy.

Nezbývá tak než napovědět Casillasovi, aby si na tři ochranné známky přihlášené před sedmi lety španělským (ne)znalcem fotbalu posvítit podobně jako jeho kolega Neymar.